

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/72/2016
Identifikačné číslo spisu:	9016898371
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9016898371.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Petra Paludu na neverejnom zasadnutí konanom 26. októbra 2016 v trestnej veci obvineného K. H. a spol. pre spolupáchateľstvo k zločinu vydierania v štádiu pokusu podľa § 20 k § 14 ods. 1, § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., o dovolaní obvineného B. N. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2013, sp. zn. 6 To 147/2012, a rozsudku Okresného súdu Trnava zo 6. novembra 2012, sp. zn. 4 T 11/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného B. N. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo 6. novembra 2012, sp. zn. 4 T 11/2012, boli obvinení K. H. a B. N. uznaní za vinných zo spolupáchateľstva k pokusu zločinu vydierania podľa § 20 k § 14 ods. 1, § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že po tom ako K. H. v júli 2011 kontaktoval G. R. a zadal mu vypracovanie cenovej ponuky na zhotovenie betónového základu, ktorú G. R. vypracoval na sumu 12 348 € a následne zaslal na e-mailovú adresu H.@gmail.com , sa po predchádzajúcej vzájomnej dohode K. H., B. N. a H. G. dňa 31. augusta 2011 v čase okolo 11.00 hod., na čerpacej stanici zn. Slovnaft pri obci Q., v smere od Bratislavy do Trnavy, stretli s G. R., a pri osobnom rozhovore mu K. H. povedal, že cenová ponuka mala byť vypracovaná pre jedného z prítomných, ktorého mu predstavil pod menom D., avšak v skutočnosti sa jednalo o H. G., ktorý mu povedal, že betónový základ si už dal vyhotoviť za sumu 3 000 €, následne sa ho H. G. spýtal, aký by bol jeho zisk zo zaslanej cenovej ponuky a keď G. R. reagoval tak, že jeho zisk by bol v sume 1 000 až 1 500 €, tak ho H. G. a po ňom aj obvinený B. N. udreli otvorenou dlaňou za ľavé ucho a povedali mu, že ich ponukou urazil, aby bol rád, že ho nezabijú, vulgárne mu nadávali s tým, že im musí zaplatiť 12 000 €, alebo takých ako on zakopávajú v jarkoch a ak nezaplatí, tak mu to ukážu inak, načo im G. R. z obavy o svoj život a zdravie prisľúbil, že požadovanú sumu zaplatí, po čom sa rozišli a v ten istý deň v čase okolo 17.00 hod. na námestí v obci Chtelnica K. H. pri opätovnom stretnutí G. R. oznámil, že H. G. a B. N. prehovoril a postačuje im zaplatenie 6 000 €, pričom dodal, že „uvedenú sumu musí určite zaplatiť, inak mu urobia peklo, a že sú to drsní chlapeci od C. D.“. Obvinení B. N. a K. H. boli odsúdení podľa § 189 ods. 2, § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na

trest odňatia slobody v trvaní 4 roky nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. boli na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradení do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Krajský súd v Trnave uznesením z 31. januára 2013, sp. zn. 6 To 147/2012, podľa § 319 Tr. por. odvolania obvinených zamietol. Obvinený B. N. v odvolaní ohľadne skutkového stavu tvrdil, že k vzájomnej dohode spoluobvinených nedošlo, boli dve cenové ponuky, z nich od G. R. bola nižšia, motív spáchať trestný čin bol u H. G., ktorý poškodeného udrel a vyhrážal sa mu, preto zasiahol do konfliktu, ale poškodeného fyzicky nenapadol, hoci H. G. bol hlavným iniciátorom, nemohla byť jeho vec vylúčená na samostatné konanie a táto trestná vec bola vyšetrovaná nepríslušným útvarom polície s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, aj keď nešlo o vec patriacu do právomoci špecializovaného trestného súdu.

Proti rozsudku krajského súdu a okresného súdu podal 8. júla 2014 obvinený B. N. prostredníctvom splnomocneného obhajcu JUDr. Petra Váchu dovolanie z dôvodu § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu vidí v tom, že rozsudok prvostupňového súdu a uznesenie odvolacieho súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (výsluch svedka H. G., ktorého vec bola vylúčená zo spoločného konania na samostatné konanie a u neho bolo podmienečne zastavené trestné stíhanie bez splnenia zákonných podmienok). Predovšetkým poukázal aj na skutočnosti, ktoré uviedol v odvolaní. Podľa článku 12 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 21 ods. 1, § 218 ods. 1 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní pri vylúčení veci na samostatné konanie (ohľadne niektorého trestného činu alebo niektorému obvinenému) musia mať preukázaný dôležitý dôvod. Ten v danej veci nebol prítomný. Súd v napadnutých rozhodnutiach konštatovali, že vykonané dôkazy nepreukázali, že H. G. bol osobou, ktorá trestnú činnosť zorganizovala, čo bližšie neodôvodnili. Práve vykonané dokazovanie preukazuje, že to bola výlučne osoba H. G., ktorý mohol mať akýkoľvek motív (nespokojnosť s ponukou poškodeného určenou H. G.) na spáchaní trestnej činnosti a zároveň z prepisov telefonických rozhovorov vyplýva, že práve táto osoba zorganizovala (vyvolala) stretnutie na benzínovej pumpe Q., táto osoba útočila na osobu poškodeného a táto osoba aj opakovaným telefonickými rozhovormi zisťovala, či poškodený uhradil požadovanú sumu. Pripravné konanie vykonal nepríslušný štátny orgán, pretože podľa § 4 ods. 3 zákona č. 71/1993 Z.z. o Policajnom zbore minister zriaďuje osobitné útvary s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky na odhaľovanie a vyšetrovanie trestných činov vo veciach, ktoré patria do právomoci špecializovaného trestného súdu podľa osobitného zákona. Podľa odvolacieho súdu vyšetrovanie nepríslušným orgánom nezakladá dôvod na anulovanie realizovaného vyšetrovania, ak sa v neskorších štádiách trestného konania preukáže, že v konečnom dôsledku na prejednanie veci nie je príslušný špecializovaný súd, ale všeobecný súd. Výsluch svedka H. G., na ktorom stojí jeho odsúdenie, neprebehol v súlade so zákonom. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. a aby súčasne zrušil napadnuté rozhodnutia odvolacieho a prvostupňového súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor vo vyjadrení z 5. mája 2016 uviedol, že dovolanie obvineného neobsahuje skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o naplnení uplatneného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Základom podania obvineného sú predovšetkým skutkové alebo právne zistenia a hodnotenia vykonaných dôkazov, pričom však nie je zrejmé ani jedna skutočnosť, ktorá by v nevyhnutnej miere nasvedčovala tomu, že niektorý z dôkazov bol súdom na hlavnom pojednávaní vykonaný nezákonne. Vylúčenie veci H. G., ktorý nebol organizátorom, ale spolupáchateľom na samostatné konanie bolo urobené z dôvodu urýchlenia konania, k čomu aj došlo a takýto postup bol zákonný. Navyše poukázal na obsahovo takmer identické dovolanie odsúdeného K. H. z 31. januára 2013, ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. novembra 2013, sp. zn. 3 Tdo 50/2013, podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuté. Napadnutý rozsudok Okresného súdu Trnava zo 6. novembra 2012, sp. zn. 4 T 11/2012, bol zrušený vo výroku o treste, a to právoplatným rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 26. mája 2014, sp. zn. PK-2T 14/2013, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2014, sp. zn. 2 To 9/2014, ktorým bol B. N. uložený súhrnný trest odňatia slobody. Navrhol dovolanie obvineného odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1, 2 písm. a/, § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), spĺňa

podmienky uvedené v § 372 ods. 1 a § 373 ods. 1, ods. 2 Tr. por. ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú naplnené uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., teda že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktoré je určené k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení, ako je to zrejmé z ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. Najvyšší súd môže v zmysle § 379 ods. 2 Tr. por. vykonať vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu, a to iba za účelom objasnenia takých okolností, ktoré sú potrebné na rozhodnutie o dovolaní. Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný špecifikáciou dôvodov uvedených v dovolaní.

Podľa ustálenej dovolacej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je možné v súhrne konštatovať, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré boli získané nezákonným spôsobom, alebo neboli súdom vykonané podľa zákona. Povedané inak tento dovolací dôvod možno uplatniť len vtedy ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov.

Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolacia námietka spočívajúca na tom, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli získané, resp. vykonané zákonným spôsobom, musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmá a nemožno ju vyvodzovať na základe toho, že by sa mali inak vyhodnocovať existujúce už vykonané dôkazy.

Podľa § 18 ods. 1 Tr. por. o všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa môže vykonať spoločné konanie, ak to zrejme nebude brániť ukončeniu veci v primeranej lehote. Podľa § 18 ods. 5 Tr. por. ustanovenie o spoločnom konaní proti viacerým obvineným sa nepoužije, ak okolnosti prípadu a postoj obvineného umožňujú vykonať len u niektorého z nich konanie o dohode o vine a treste.

Podľa § 21 ods. 1 Tr. por. na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

Citované ustanovenia preukazujú, že vylúčenie veci ohľadne obvineného H. G. na samostatné konanie bolo vykonané správne a spôsobom predpokladaným zákonom. Za daného stavu H. G. v trestnej veci, z ktorej bola jeho vec vylúčená na samostatné konanie, mohol byť vypočutý iba v postavení svedka, ako sa to aj stalo zákonným spôsobom, preto takúto výpoveď nie je možné označiť ako nezákonnú a pre trestné konanie nepoužiteľnú, ako sa toho domáha obvinený v dovolaní.

Obvinený v dovolaní namieta, že vec H. G. bola vylúčená na samostatné konanie a jeho trestné stíhanie bolo podmienene zastavené, hoci podľa neho vykonané dôkazy preukazujú, že bol organizátorom prerokováanej trestnej veci. Výsluch tohto svedka navyše konfrontuje s výpoveďami obvinených a na základe toho uvádza, že k žiadnej dohode medzi obvinenými nedošlo a poškodeného fyzicky nenapadol. Obvinený však opomenul uviesť, že výpoveď tohto svedka je v rozhodných skutočnostiach súladná s výpoveďou poškodeného, ostatnými svedeckými výpoveďami a záznamami z telefonických odposluchov.

Obvinený sa môže obhajovať akýmkoľvek spôsobom, ktorý uzná za vhodný. V rámci toho môže dôkazy

hodnotiť aj podľa svojho názoru. Konečné a zákonné hodnotenie vykonaných dôkazov však zákon zveruje iba súdu.

V zmysle § 10 ods. 1 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní sú prokurátor a policajt. V zmysle odseku 8 písm. a/, písm. c/ tohto ustanovenia policajtom sa na účely tohto zákona rozumie vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru. V zmysle odseku 10 tohto ustanovenia policajtom sa na účely tohto zákona rozumie aj príslušník Policajného zboru, ktorý nie je vyšetrovateľom Policajného zboru alebo povereným príslušníkom Policajného zboru uvedeným v odseku 8 písm. a/ a písm. c/ v rozsahu určenom všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na vykonávanie rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo v skrátanom vyšetrovaní.

Iné ustanovenie ohľadne príslušnosti policajného orgánu na vyšetrovanie trestných vecí Trestný poriadok nemá. Z toho dôvodu sa uplatňujú ustanovenia zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore a nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky vydaných v súlade s týmto zákonom a s ustanoveniami Trestného poriadku.

Ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. stanovuje, že Policajný zbor sa člení na službu kriminálnej polície, službu finančnej polície, službu poriadkovej polície, službu dopravnej polície, službu železničnej polície, službu ochrany objektov, službu hraničnej a cudzineckej polície, službu osobitného určenia, službu ochrany určených osôb a inšpekčnú službu; organizačnou súčasťou Policajného zboru je aj útvar kriminalisticko-expertíznych činností, ktorý vykonáva odbornú činnosť a znaleckú činnosť podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 tohto zákona služby Policajného zboru pôsobia v rámci útvarov Policajného zboru, ktoré zriaďuje a zrušuje minister; zároveň určuje náplň ich činností a vnútornú organizáciu. Minister môže určiť, ktorý útvar Policajného zboru má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti. Za útvar Policajného zboru koná pred súdom riaditeľ útvaru alebo ním poverený policajt alebo zamestnanec. Útvary Policajného zboru sú organizované spravidla podľa organizácie súdov. Podľa odseku 3 tohto zákona minister zriaďuje osobitné útvary s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky na odhaľovanie a vyšetrovanie trestných činov vo veciach, ktoré patria do právomoci špecializovaného trestného súdu podľa osobitného zákona.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. príslušník Policajného zboru (ďalej len „policajt“) vo vyšetrovaní a v skrátanom vyšetrovaní 6a) vo veciach, ktoré vyšetruje, vykonáva všetky úkony samostatne, je povinný vykonať ich v súlade so zákonom a zodpovedá za ich včasnú vykonanie. V zmysle odseku 2 tohto zákona policajt vo vyšetrovaní a v skrátanom vyšetrovaní je vo veciach, ktoré vyšetruje, oprávnený vyžadovať od služieb Policajného zboru v súlade so zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi zabezpečenie vykonania úkonov a opatrení nevyhnutných pre vyšetrovanie, ktoré vzhľadom na ich povahu nemôže vykonať sám.

Opatrením zo 7. septembra 2011, sp. zn. PPZ-BOK-Z-71-021/2011 (č.l. 6 spisu) podľa čl. 7 ods. 1 z dôvodov v čl. 3 ods. 5 písm. b/ Nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 175/2010 o vymedzení príslušnosti útvarov Policajného zboru a útvarov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pri odhaľovaní trestných činov, pri zisťovaní ich páchatel'ov a o postupe v trestnom konaní bola v tejto veci určená výberová príslušnosť k trestnému konaniu pre vyšetrovateľa Policajného zboru, úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru, ktoré následne vykonalo vyšetrovanie vo veci pod ČVS: PPZ-310/BOK-ZA-2011, vrátane vylúčenia trestnej veci obvineného H. G. (č.l. 25 spisu) uznesením z 3. januára 2012. Dozor nad vyšetrovaním vykonal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, čo je zrejmé z opatrenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 14. novembra 2011, sp. zn. VII/1 Gv 192/11 (č.l. 24 spisu).

Zo spisu je zrejmé, že prípravne konanie dozorované príslušným prokurátorom bolo vykonané zákonným spôsobom. Napokon ani obvinený v dovolaní, okrem vylúčenia veci H. G. na samostatné konanie, podmienené zastavenie jeho trestného stíhania a jeho výsluch ako svedka, nenamieta

nezákonnosť získania dôkazov a ich vykonanie pred súdom.

Správne preto krajský súd v závere napadnutého uznesenia uvádza, že vyšetrovanie tejto veci vykonané policajným orgánom pôsobiacim vo veciach patriacich do právomoci špecializovaného trestného súdu nezakladá dôvod na jeho anulovanie.

Zákonne získané dôkazy v prípravnom konaní, ich zákonné vykonanie na hlavnom pojednávaní a ich individuálne a súhrnné vyhodnotenie súdom nepreukazujú, že organizátorom trestného činu, za ktorý bol aj obvinený B. N. uznaní vinným a odsúdený, bol H. G.. Naopak tieto dôkazy bez akýchkoľvek pochybností preukazujú, že predmetný trestný čin bol spáchaný v spolupáchateľstve. V odôvodneniach rozhodnutí prvostupňového súdu, ale aj krajského súdu je na tieto skutočnosti v dostatočnom rozsahu reagované, preto na ne dovolací súd odkazuje.

Uvedené skutočnosti nepreukazujú naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Naopak preukazujú snahu obvineného zvrátiť skutkové zistenia okresného súdu potvrdené uznesením krajského súdu.

Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.